

Elektronska zdravstvena dokumentacija – osnova nacionalnog zdravstvenog informacionog sistema / nacionalne zdravstvene infostrukture

Jelena Marinković

Trendovi u promenama sistema zdravstvene zaštite

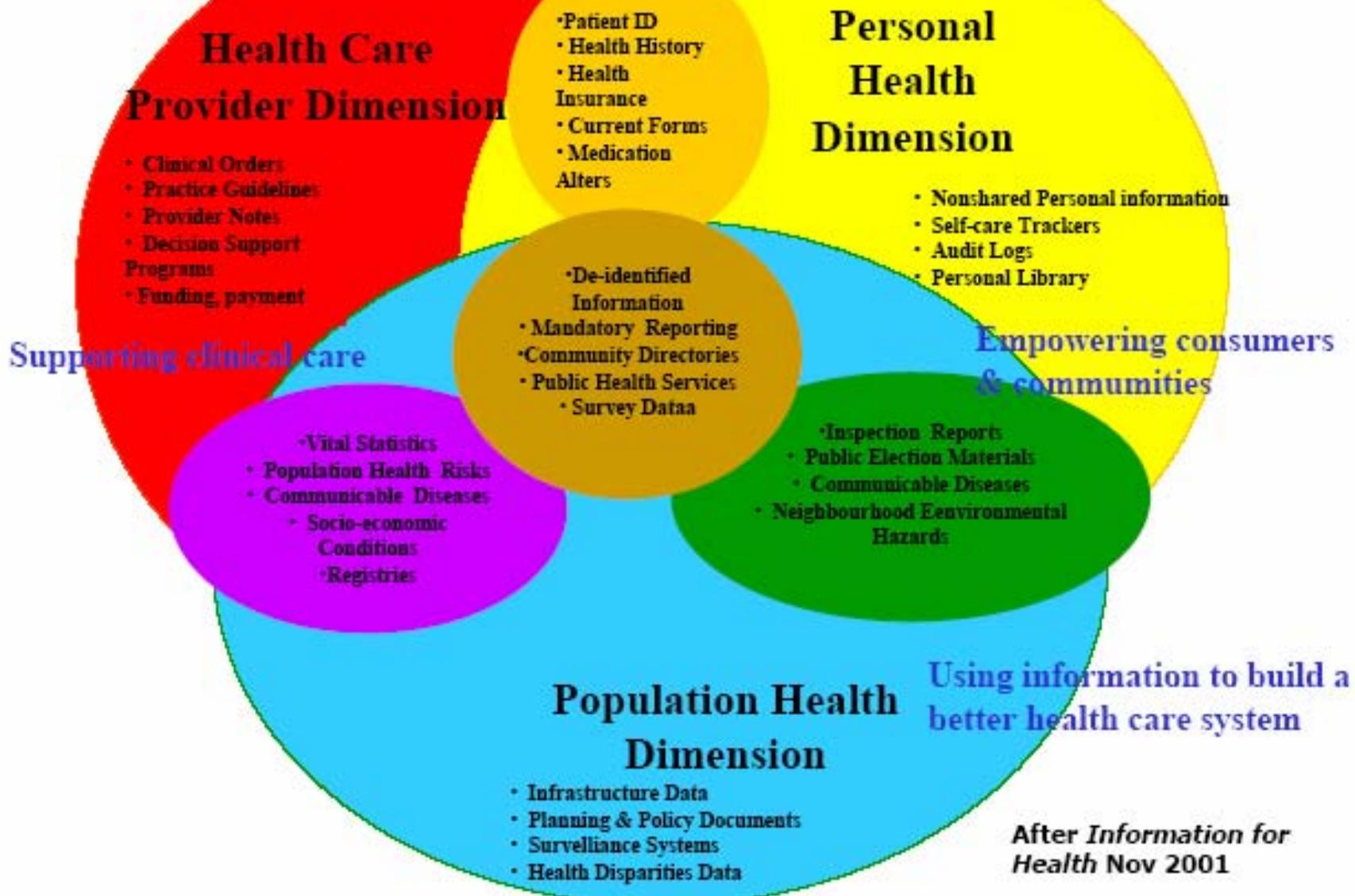
● STARI SVET

- orijentisan ka pružaocu
- bolest
- na mestu pružanja zaštite
- menadžment epizodama bolesti
- individualno odlučivanje
- efikasnost
- ...

● NOVI SVET

- orijentisano ka korisniku i porodici
- zdravlje
- kontinuum zaštite
- menadžment bolešću
- kolaborativno, zasnovano na dokazima
- efektivnost
- ...

Potrebe za informacijama – dimenzijs

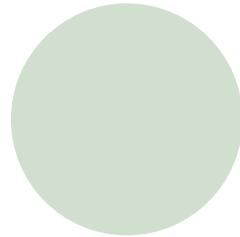
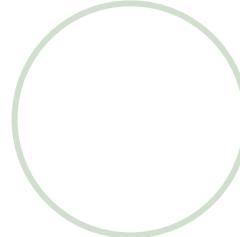
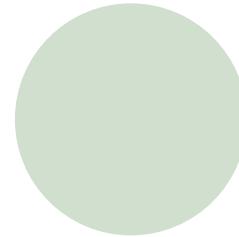
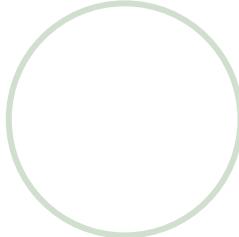
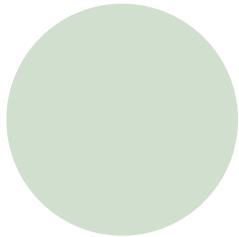

Komponente zdravstvenog informacionog sistema

Od podataka do odluke

Vreme udvostručenja biomedicinske baze znanja je trenutno oko 17 godina, što znači da će se medicinsko znanje učetvorostručiti tokom profesionalnog života jednog lekara [Wyatt J, 1991].

- ◆ Wyatt J. Uses and sources of medical knowledge. Lancet 335: 1365-72. 1991.

Medicinske informacije i praksa

**11% laboratorijskih testova mora da se ponovi
zbog izgubljenih rezultata.**

**30% zahteva u toku treatmana nije
dokumentovano.**

**Lekari 35% svog radnog vremena troše na rad
sa papirima.**

Gde se nalaze medicinske informacije?

- Informacione potrebe (Pittsburg study)
  - 337 zahteva za medicinske informacije opservirano u periodu od 17 časova u okviru jedne ekipe internista
  - 23% od postavljenih pitanja odgovore je dobilo korišćenjem medicinske literature: časopisi, knjige, MEDLINE,...
  - 52% činjenica pronađeno je u medicinskoj dokumentaciji
- Zaključak: 75% potreba za medicinskim informacijama zadovoljeno je pristupom medicinskoj dokumentaciji ili medicinskoj literaturi.

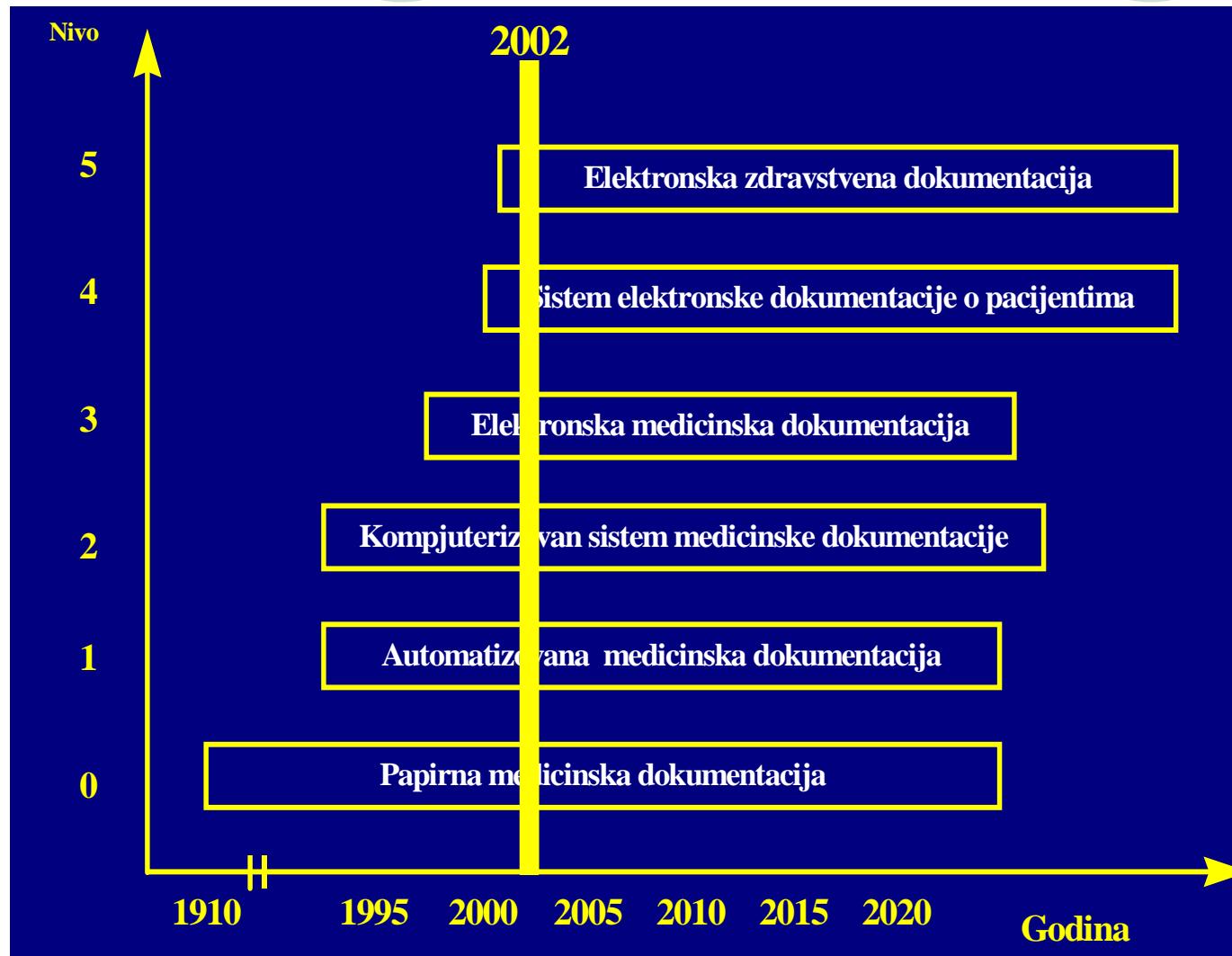
Medicinska dokumentacija

- predstavlja skladište podataka, u obliku sažetih i filtriranih izveštaja, o susretima pacijenta sa sistemom zdravstvene zaštite;
- instrument za sigurnu koordinaciju, kontinuiranu i sveobuhvatnu zdravstvenu zaštitu.

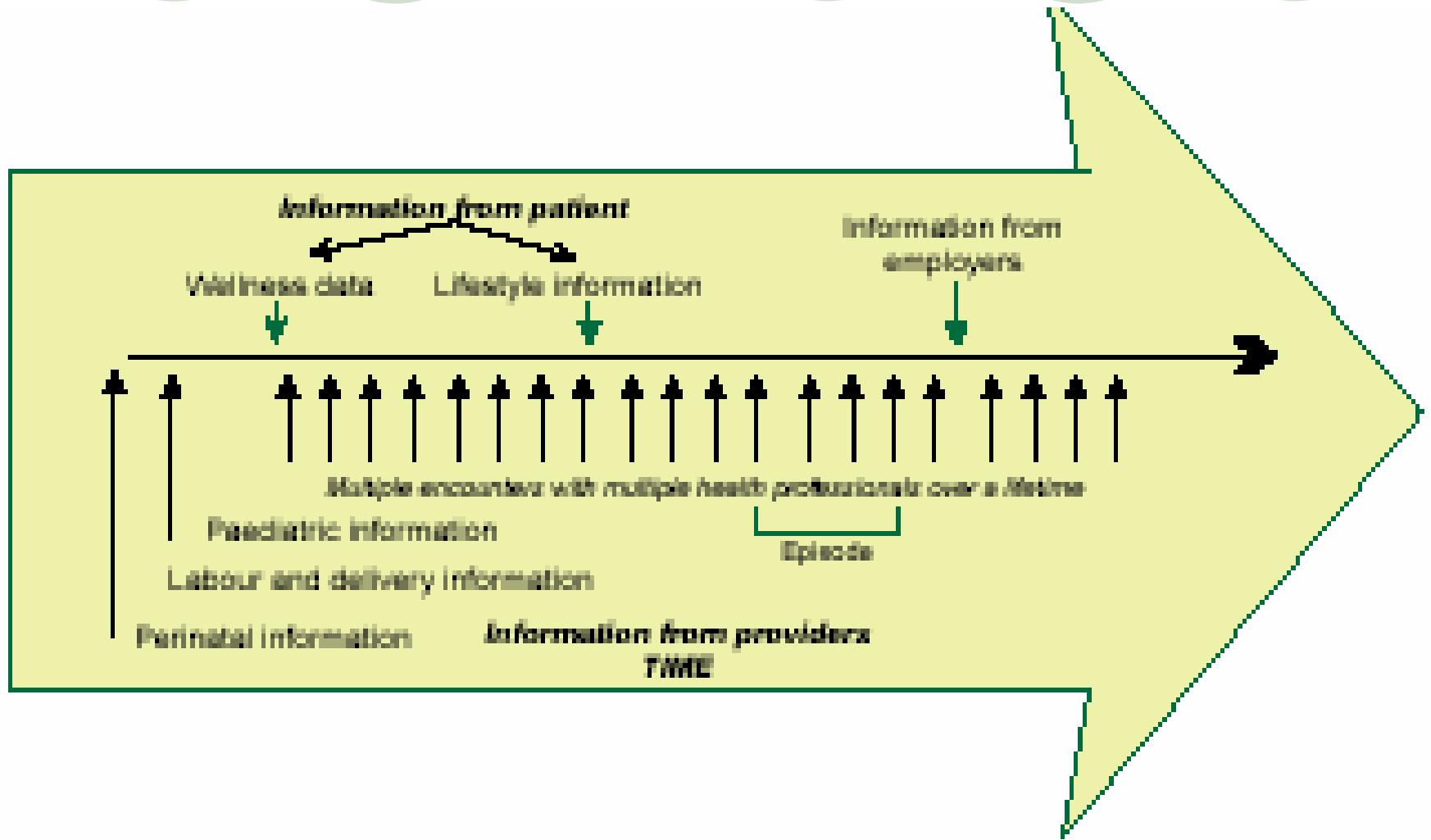
Namena medicinske dokumentacije

- Obezbeđivanje podataka o zdravstvenoj zaštiti pacijenata;
- Finansijski i zakonski dokument i
- Osnova je za različita istraživanja.

Nivoi na putu ka elektronskoj zdravstvenoj dokumentaciji

Šta je Elektronska zdravstvena dokumentacija (EZD)?

Elektronska zdravstvena dokumentacija (EZD) je:

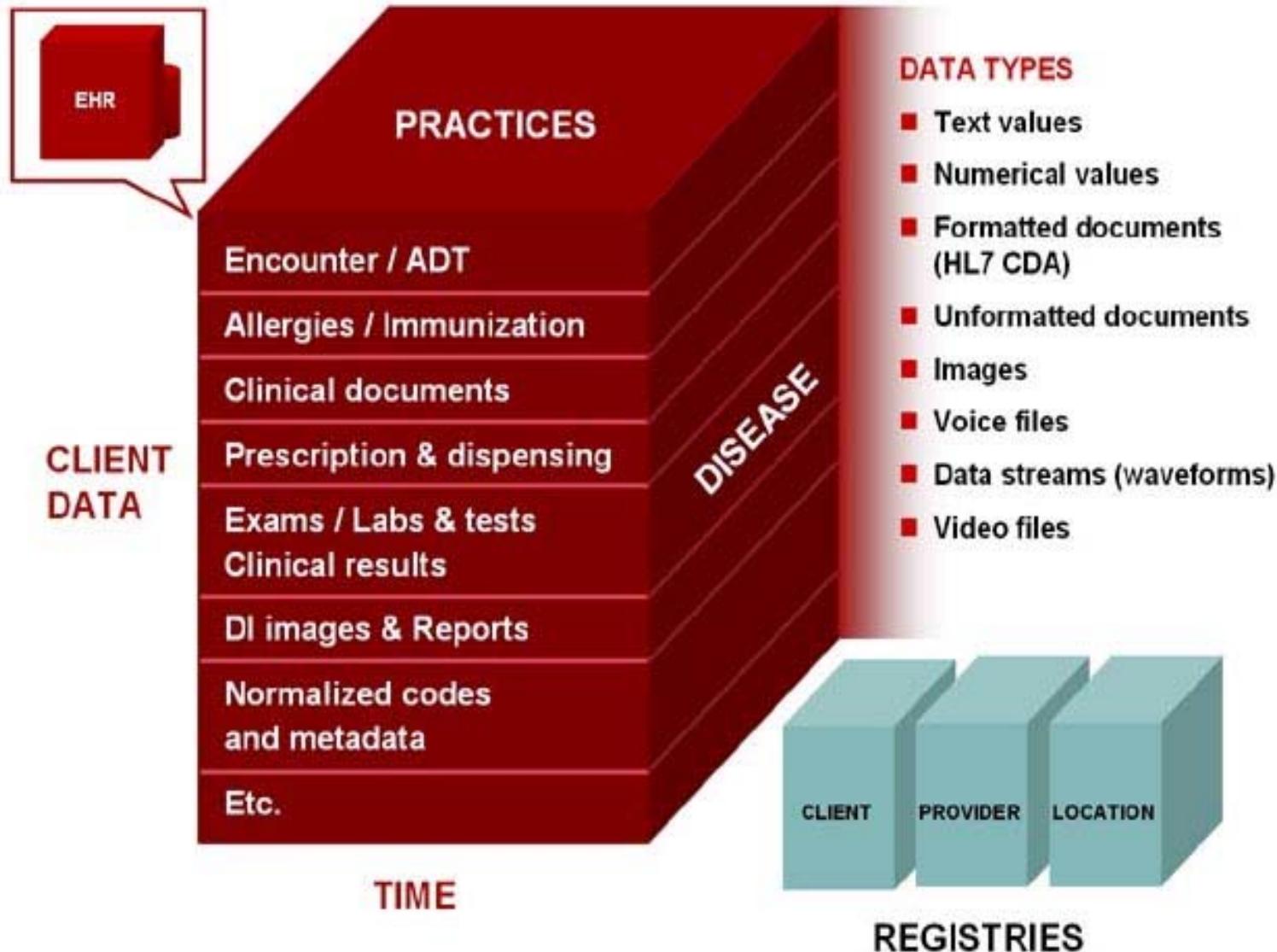
Trajna (doživotna) elektronska kolekcija zdravstvenih informacija o individualnom pacijentu – od rođenja do smrti, koju formiraju ovlašćeni zdravstveni radnici, a koja može biti distribuirana na brojnim odgovarajućim mestima u određenom obliku.

Mogućnost i način pristupa ovoj dokumentaciji je definisan pravilima sistema Elektronske zdravstvene dokumentacije.

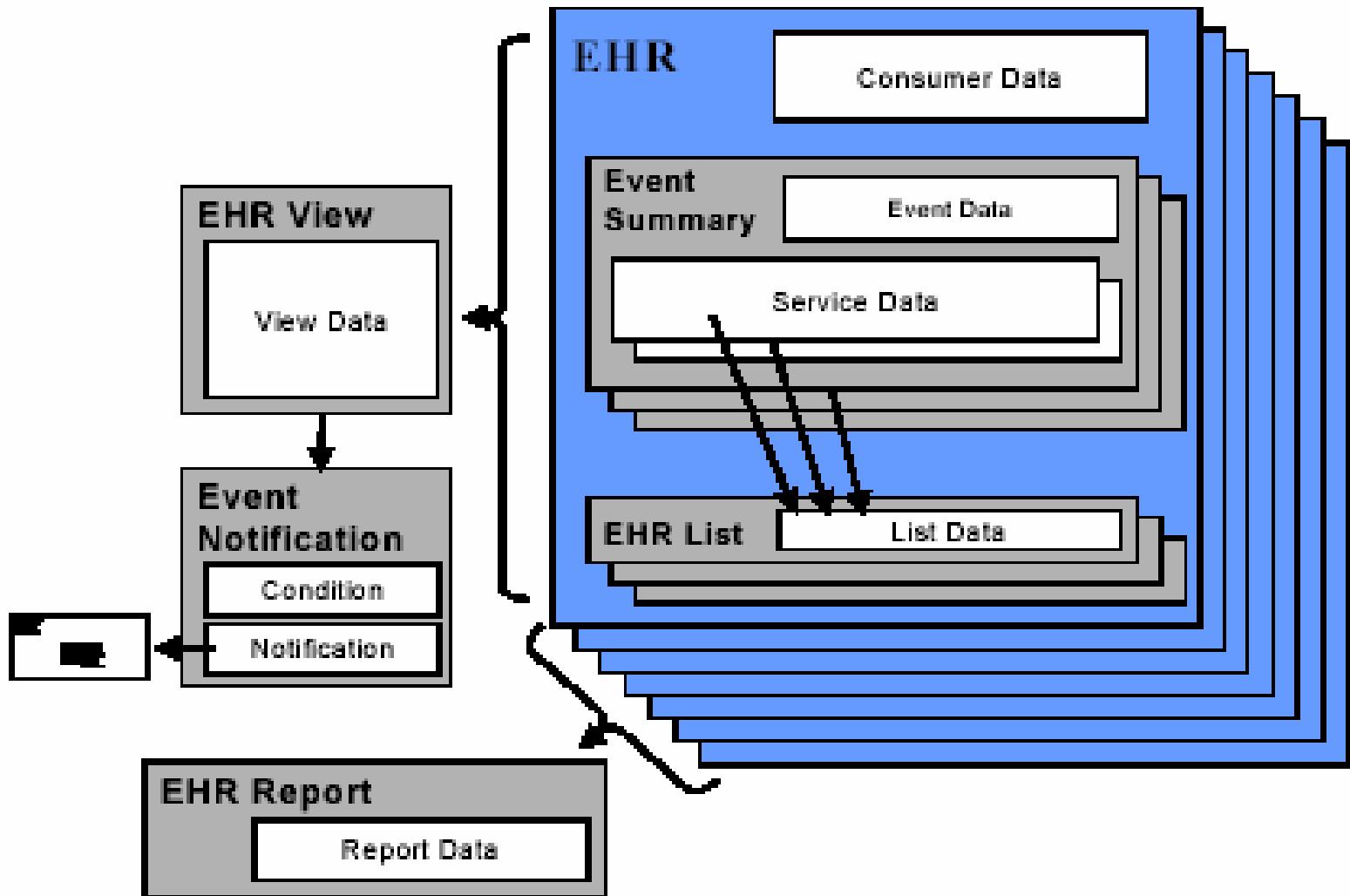
Komponente Elektronske zdravstvene dokumentacije su:

- **Identifikator korisnika/pacijenta:** Univerzalni kod koji jedinstveno identificuje svakog korisnika u sistemu zdravstvene zaštite.
- **Identifikator ustanove:** Univerzalni kod koji jedinstveno identificuje svaku ustanu, odeljenje, ... , koja je akreditovana za pružanje usluga u sistemu zdravstvene zaštite.
- **Identifikator pružaoca usluga:** Univerzalni kod koji jedinstveno identificuje davaoca usluga u sistemu zdravstvene zaštite.
- **Zdravstvene informacije:** Zdravstveni podaci u standardizovanom obliku (npr. dijagnoze, recepti, alergije, bolesti od sociomedicinskog značaja, ...) koje su proizvod interakcije između korisnika i davaoca usluga. Generišu se kao **stalne i privremene** zdravstvene informacije tokom **zdravstvenog događaja** u obliku **sažetaka tog događaja**.
- **Administrativne informacije:** Standardizovani podaci koji podržavaju administrativne funkcije, npr. plaćanje.

Komponente Elektronske zdravstvene dokumentacije

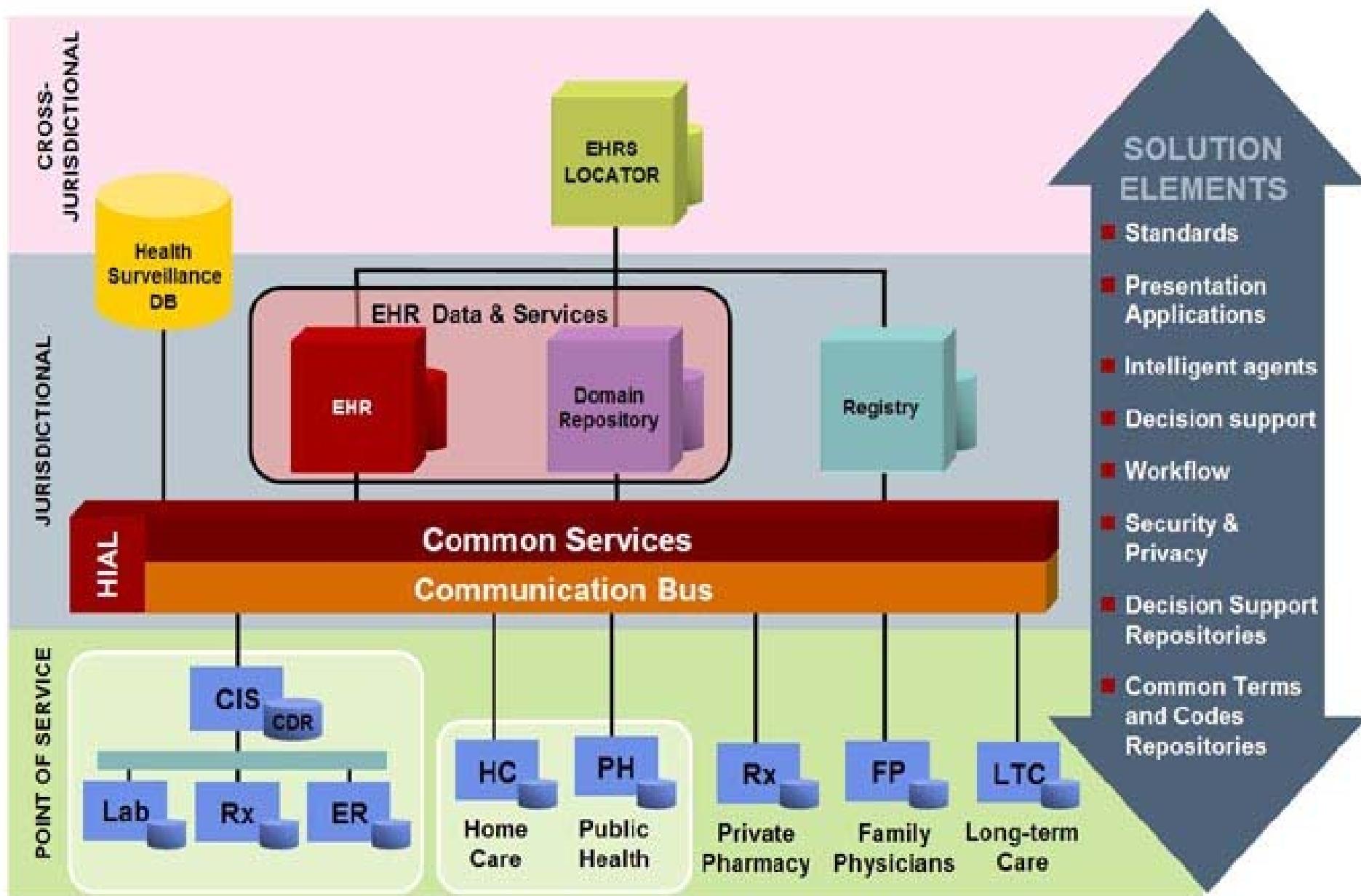

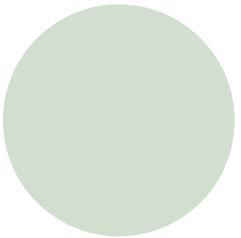
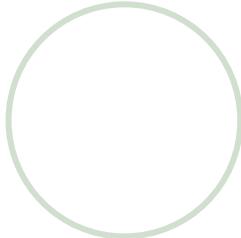
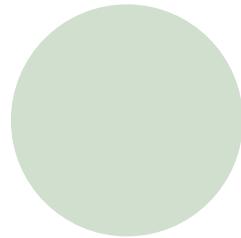
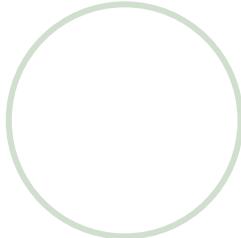
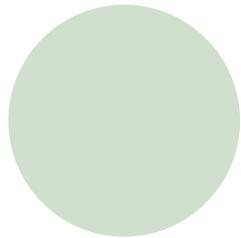
Elementi Elektronske zdravstvene dokumentacije

Korišćenje elektronske zdravstvene dokumentacije

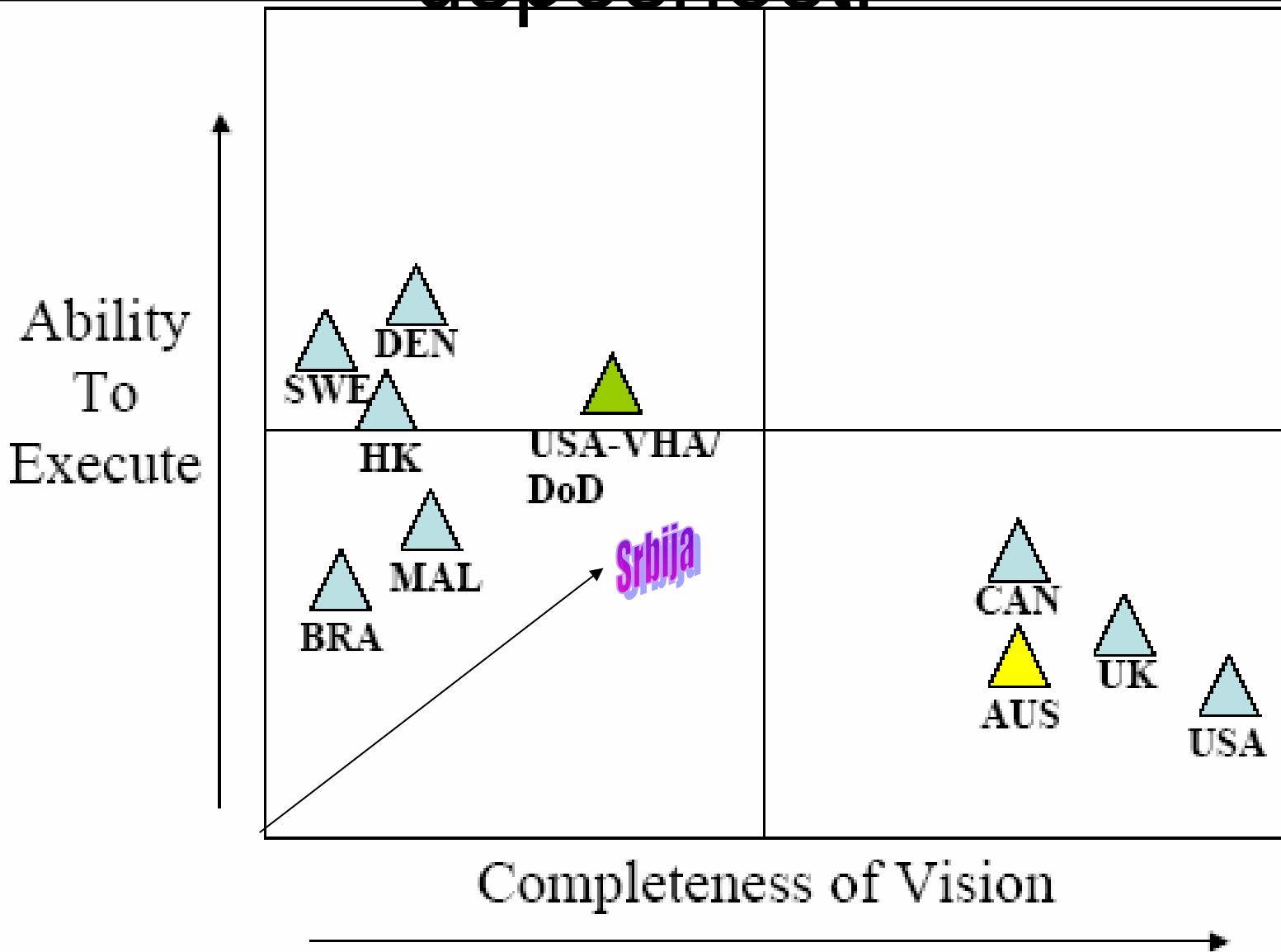

Vođenje uspešne nacionalne strategije uvođenja Elektronske zdravstvene dokumentacije

Nacionalne strategije razvoja EZD

- Svaka zemlja na drugi način definiše neophodne komponente EZD
- Svaka zemlja ima različitu društveno – političku situaciju
- Integrisane baze podataka
- Uniformni alati za lekare
- Menadžment javnozdravstvenim informacijama
- Informacije za korisnike
- Sigurnost / privatnost / bezbednost

Međunarodni "magični" kvadrat uspešnosti

Use of IM&T for Health System planning, management, accountability and performance monitoring

Use of IM&T to improve health outcomes

Key Common activities

Agree national data sets

Classification and Coding

Clinical pathways and evidence

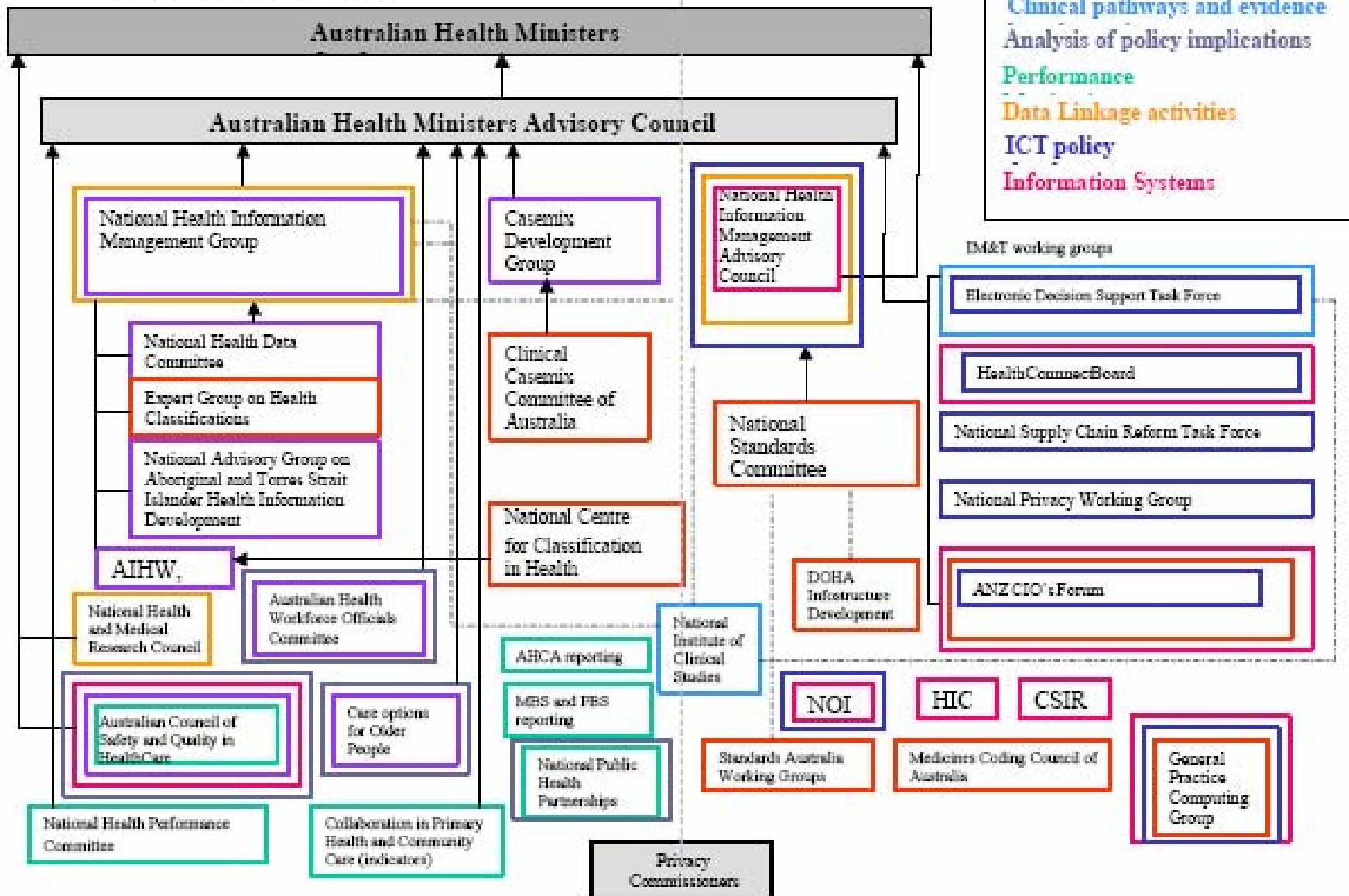
Analysis of policy implications

Performance

Data Linkage activities

ICT policy

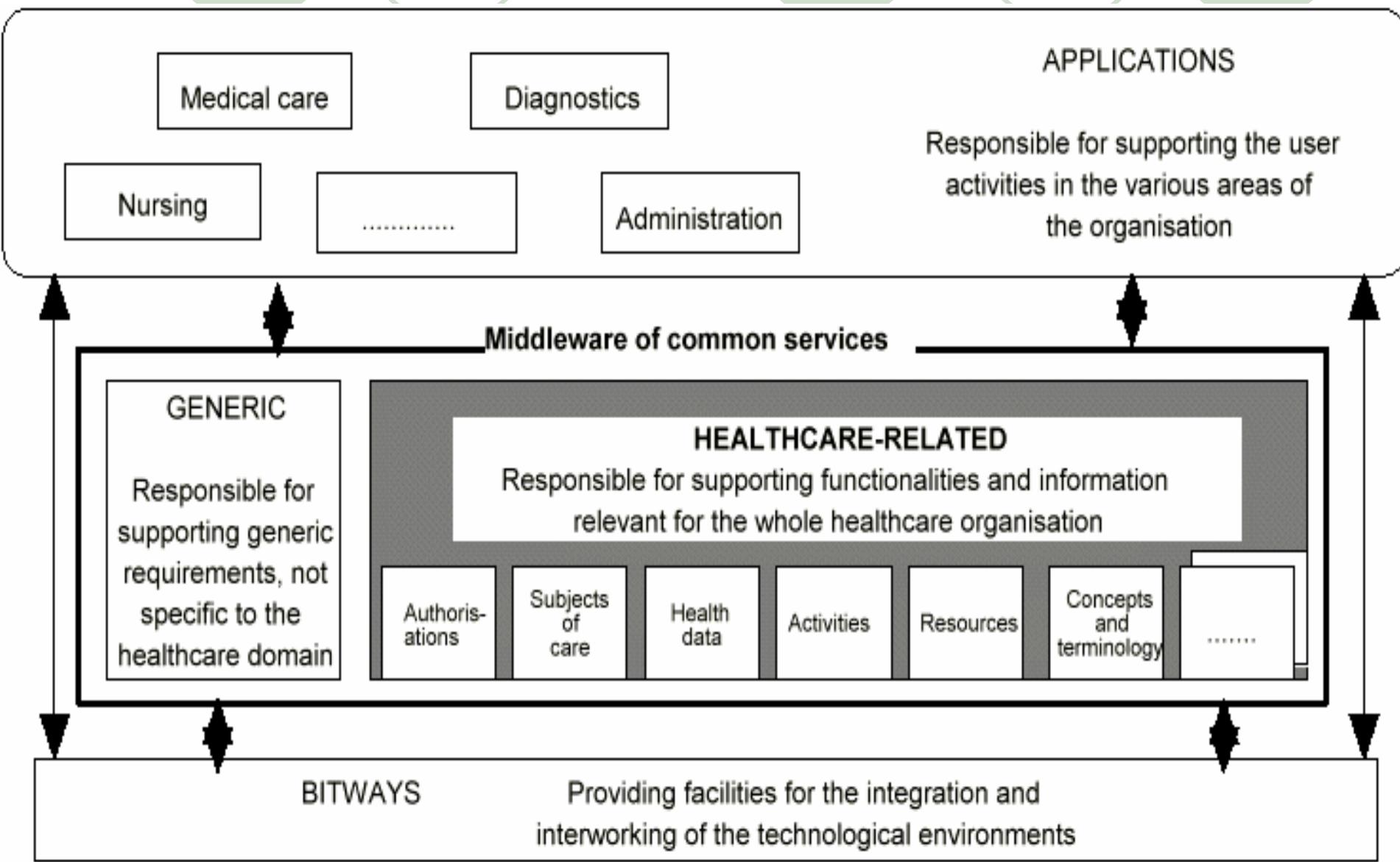
Information Systems

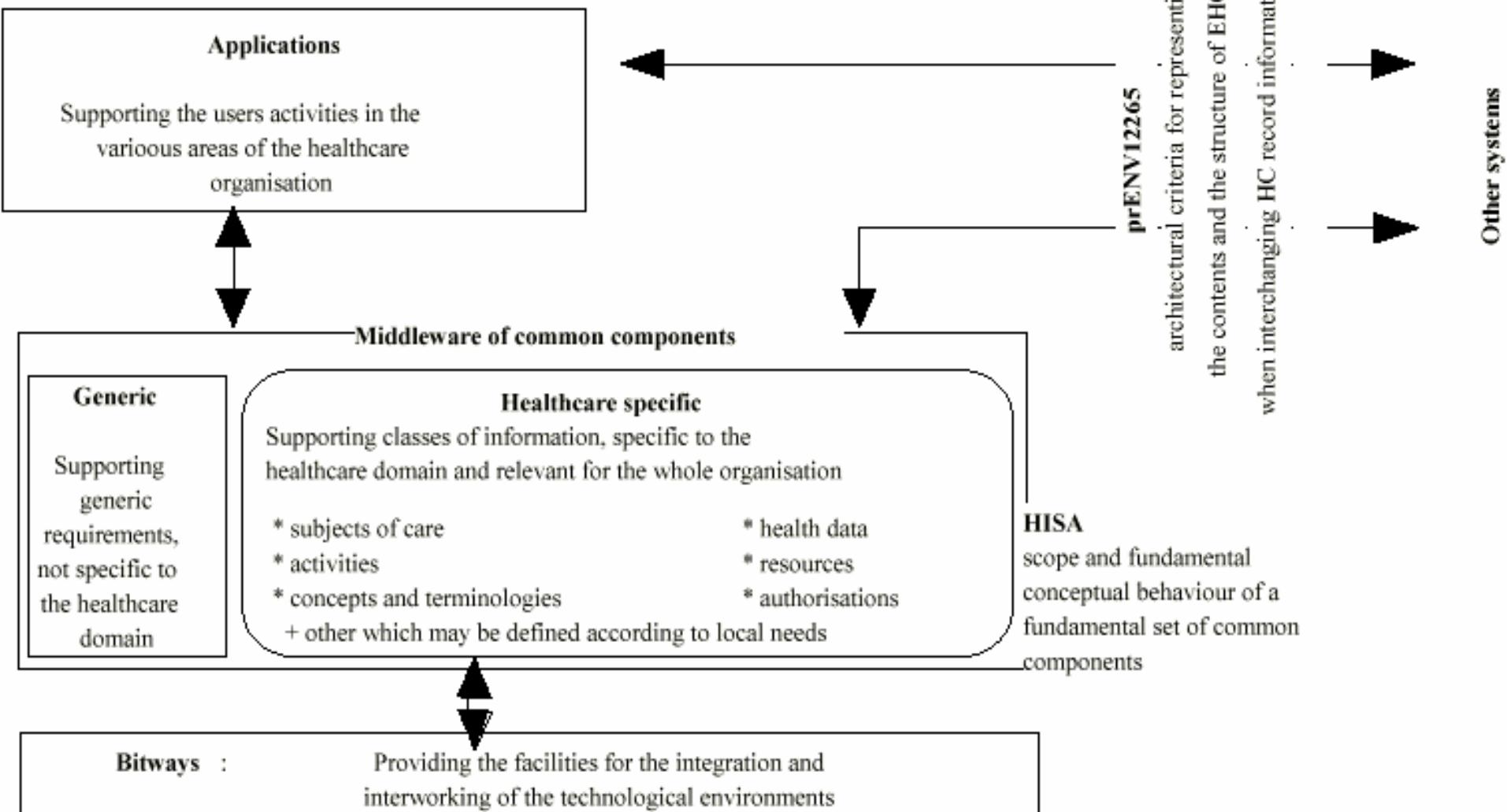
Prepostavke uspešnosti / infostruktura:

- privatnost i pouzdanost
- bezbednost i autorizacija
- identifikatori
- standardi
- telekomunikaciona strategija
- rukovođenje implementacijom
- edukacija i ohrabivanje korišćenja informacionih tehnologija
- upravljanje i odgovornost
- menadžment

CEN-ENV 12 967-1 HISA

CEN-ENV 13 606 EHR

Najčešća prva kohorta implementacije EZD:

- Lekari opšte prakse – susret sa pacijentom, prepisivanje lekova;
- Bolnice – otpusne liste i izveštaj o bolničkom lečenju, hitni slučajevi, ambulatno-polikliničke konsultacije;
- Patologija – rezultati laboratorijskih testova;
- Apoteke – izdati lekovi;
- Pedijatrijska služba; i/ili
- Teritorija opštine / okruga

Kako biti neuspešan - Top 5!

1. Svi razumeju ICT!
2. Nametanje standarda i njihovo radosno prihvatanje!
3. Novac za implementaciju već čeka!
4. Svi (lekari npr.) očekuju iste stvari od EZD!
5. Arhitektura i infostruktura nisu nikakav problem!

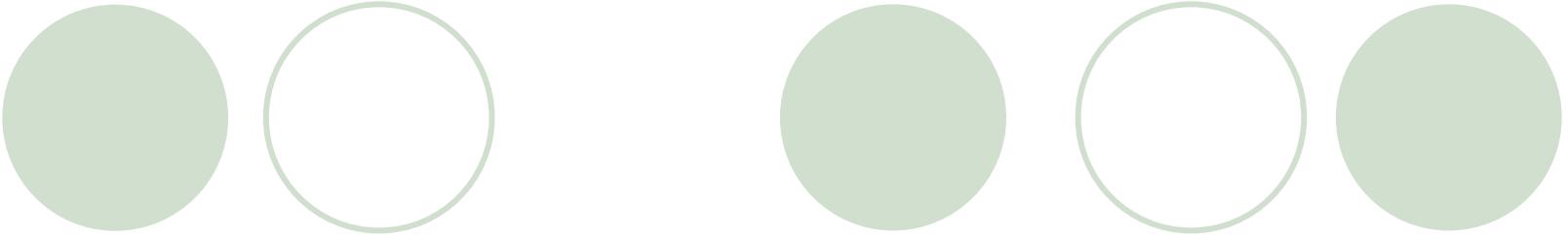
A kako biti uspešan?

**Realne pretpostavke za
formiranje
Nacionalnog zdravstvenog
informacionog sistema /
Globalne (nacionalne)
zdravstvene infostrukture**

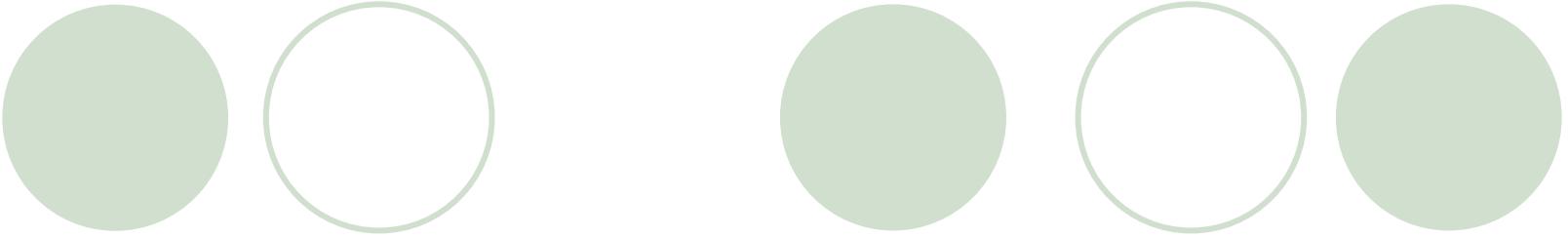
1. Fundamentalna promena u načinu stvaranja medicinskih informacija, njihovoj upotrebi i pristupu;

2. Prihvatanje elektronske zdravstvene dokumentacije kao tehnologije u procesu pružanja zdravstvene zaštite i

3. Primena međunarodnih standarda u uslovima novih tehnoloških rešenja informacionih i komunikacionih problema.

Pitanja i odgovori

